

องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1*
ACADEMIC LEADERSHIP COMPONENTS OF EDUCATIONAL
INSTITUTION UNDER CHOMPORN PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE ARE OFFICE 1

ธีระศักดิ์ เกตุอำไพ¹ นาวัน นิลแสงรัตน์² และ นรเศรษฐ์ ชุมวงษ์³

Teerasak Ket-Umpai¹ Nawin Ninseangrat² and Norased Choomwong³

¹⁻³มหาวิทยาลัยปทุมธานี

¹⁻³Pathumthani University, Thailand.

Corresponding Author's Email: Teerasak@ptu.ac.th Navin.n@ptu.ac.th orased@ptu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เป็นงานวิจัยเชิงผสมวิธี กรอบแนวความคิดศึกษามาจากเวเบอร์ ประชากรคือ ครู 1,200 คน จาก 107 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การจัดการด้านหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้การจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี และ วัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ 2) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของ

* Received 20 February 2025; Revised 20 February 2025; Accepted 21 February 2025

ผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า องค์ประกอบมี 6 ด้านและ 38 องค์ประกอบย่อย และ 3)โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1

Abstract

This research aimed to 1) study the components of academic leadership of school administrators, 2) analyze the components of academic leadership of school administrators, and 3) examine the components of academic leadership of school administrators under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Chumphon. The research was mixed-methods research. The conceptual framework was derived from Weber. The population consisted of 1,200 teachers from 107 schools under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Chumphon. The sample consisted of 291 people, which were obtained by using the Krejci and Morgan table to determine the sample size. The research method was divided into 3 steps: Step 1: study the components of academic leadership of school administrators by analyzing related research documents and interviewing experts; Step 2: analyze the components of academic leadership of school administrators; and Step 3: examine the consistency of the developed model with empirical data. The instruments used in the study were a 5-level rating questionnaire and an open-ended interview. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and confirmatory factor analysis.

The research results found that: 1) The academic leadership components of educational administrators consisted of 6 components: vision, curriculum management, learning process organization, creating an atmosphere conducive to learning, innovation and technology development, and learning culture. 2) The results of the analysis of the academic leadership components of educational administrators found that there were 6 dimensions and 38 subcomponents. And 3) The linear structural relationship model of the academic leadership components of educational administrators developed with empirical data was consistent.

Keywords: Academic leadership, school administrators, Chumphon Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์โลกอย่างรวดเร็ว ซึ่งได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศในอนาคต เพื่อให้การพัฒนานั้นมีความยั่งยืนและสมดุล การพึ่งพาตนเองในทุกด้าน รวมทั้งการเสริมสร้างความมั่นคงในทุนทางสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องมีการใช้การวิจัยและพัฒนาเพื่อพัฒนาความรู้และสร้างนวัตกรรมที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาความรู้และบุคลากรที่มีความสามารถในการปรับตัวเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาในอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) ประเทศไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการสร้างสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน โดยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนา โดยเฉพาะในด้านการศึกษา การให้โอกาสทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับให้สามารถปรับตัวและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต ถือเป็นเป้าหมายสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์เพื่อยกระดับการพัฒนาในทุกด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถทางวิชาการและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

การปฏิรูปการศึกษานั้นจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีความเข้าใจและสามารถบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่ครูและนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการศึกษาที่มีประสิทธิผล (Hallinger, 2009) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจและโน้มน้าวให้บุคลากรในสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง (McEwan's, 1998) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า โรงเรียนยังมีปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาที่ไม่ตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะในด้านการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1, 2566) ดังนั้นการพัฒนาและยกระดับภาวะผู้นำทางวิชาการใน

โรงเรียนจึงเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาองค์การการศึกษาให้มีคุณภาพและสามารถแข่งขันได้ในระดับโลก โดยการปรับกระบวนการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการให้กับผู้บริหารโรงเรียนครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
3. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยจะได้นำเสนอรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. **ขั้นตอนที่ 1** การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ซึ่งแบ่งการดำเนินการดังนี้

1.1 แหล่งข้อมูล

1.1.1 ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลมาประกอบการพิจารณาการกำหนดองค์ประกอบที่เหมาะสมสำหรับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยเริ่มจากการอ่านวิเคราะห์เอกสาร จากนั้นได้นำไป สังเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปโดยนำข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสารจัดหมวดหมู่เนื้อหาสาระ แยกแยะ แล้วทำการสังเคราะห์สาระเอกสารและเขียนสรุป

1.1.2 สัมภาษณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 5 คนโดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้ 1) นักวิชาการ ได้แก่ ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านหลักการบริหาร ไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ วุฒิกศัการระดับปริญญาเอก 2) ผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีประสบการณ์ด้านการบริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ หรือหัวหน้าฝ่ายการศึกษา และ 3) ผู้บริหารโรงเรียนได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนมีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษและมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่า ระดับปริญญาเอกทางการบริหารการศึกษา

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ซึ่งมีประเด็นในการสัมภาษณ์ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการจัดการด้านหลักสูตร 3) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 6) ด้านการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

1.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 และจัดทำข้อสรุป และ 2) นำข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาฯ ศึกษานิพนธ์พิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลำดับต่อไป

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยการบันทึกการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยขอนัดหมายผู้ทรงคุณวุฒิล่วงหน้าประมาณ 1-2 สัปดาห์ และสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง แล้วนำบทสัมภาษณ์มารวบรวมอย่างเป็นระบบเพื่อสะดวกต่อการวิเคราะห์ต่อไป

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำผลที่ได้มาใช้ในการประกอบการร่างองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ต่อไปจากนั้นผู้วิจัยนำผลที่ได้เสนอต่อที่ปรึกษาฯ ศึกษานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามแนวคิด ทฤษฎี

2. ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทาง

วิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จากโรงเรียนทั้งหมด 107 โรงเรียน รวมจำนวน 1,200 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1, 2566)

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 รวมจำนวน 1,200 คน และได้กลุ่มตัวอย่าง 291 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ทั้ง 6 องค์ประกอบ แบ่งออกเป็นแบบสอบถาม 2 ตอน ดังนี้

2.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ระดับการศึกษา สถานที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

2.2.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ทั้ง 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการจัดการด้านหลักสูตร 3) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 6) ด้านการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.3.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผู้วิจัยนำองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มาจัดทำเป็นแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 7 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา/การบริหารการศึกษา หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป มีความรู้ทางทฤษฎีวิจัยมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ ปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษในสถาบันอุดมศึกษา

2.3.2 เกณฑ์การคัดเลือกค่าถามรายข้อไม่ควรต่ำกว่า 0.76 ซึ่งเป็นที่ยอมรับได้ ผลจากการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพบว่ามีความเหมาะสม 0.86-1.00 โดยจำนวนข้อที่ผ่านเกณฑ์ 47 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 50 ข้อ

2.3.3 การหาค่าความเชื่อมั่น นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครู สาระการเรียนรู้ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คนเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ที่มีความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป (Fraenkel Wallen & Hyun, 2012) ผลจากการหาค่าความเชื่อมั่นพบว่ามีความเท่ากับ 0.93 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.1 ขออนุญาตจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 291 ฉบับ

3.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยเก็บรวบรวมได้จำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.4.1 ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น

2.4.2 ตรวจสอบความสัมพันธ์กันของตัวแปร โดยการคำนวณค่าสหสัมพันธ์บางส่วน คือ การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ซึ่งควรจะมีค่าต่ำ สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ค่าสถิติทดสอบเพื่อพิจารณาว่าข้อมูลชุดนี้เหมาะสมที่จะนำมาเป็นองค์ประกอบหรือไม่ ได้แก่ ค่า KMO และ ค่า Bartlett's Test (Hair & Others, 2010)

2.4.3 สถิติค่า Kaiser-Meyer Olkin Measure of Sampling Adequacy (MSA) มีค่าจาก 0 ถึง 1 ถ้าได้ค่าเป็น 1 แสดงว่าความสัมพันธ์เท่ากับ 100% หรือมีความเหมาะสมที่จะเป็นองค์ประกอบ 100% ส่วนค่าอื่น ๆ เป็นดังนี้ (Hair & Others, 2010)

0.80 ขึ้นไป	เหมาะสมที่จะเป็นองค์ประกอบดีมาก
0.70- 0.79	เหมาะสมที่จะเป็นองค์ประกอบมาก
0.60- 0.69	เหมาะสมที่จะเป็นองค์ประกอบปานกลาง
0.50- 0.59	เหมาะสมที่จะเป็นองค์ประกอบน้อย
น้อยกว่า 0.50	ไม่เหมาะสมที่จะเป็นองค์ประกอบ

2.4.4 สถิติค่า Bartlett's Test of Sphericity ใช้ทดสอบว่าตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยพิจารณาค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่เท่ากับหรือน้อยกว่า 0.05 ซึ่งแสดงว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของประชากรไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์และค่าสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของตัวแปรทั้งหมดมีความเพียงพอที่จะใช้เป็นองค์ประกอบต่อไป (Hair & Others, 2010)

4.1.5 การสกัดตัวประกอบ (Factor Extraction) เป็นการกำหนดหรือหาว่าควรมีตัวประกอบกี่ตัวประกอบที่สำคัญโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาตัวประกอบหลัก เนื่องจากวิธีนี้เหมาะสำหรับการวิเคราะห์ที่ต้องการองค์ประกอบจำนวนน้อย ๆ ที่จะอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรสังเกตได้มากที่สุด

4.4.6 การหมุนแกน (Factor Rotation) เพื่อให้ตัวประกอบแต่ละตัวมีความชัดเจนและแตกต่างกัน ในการอธิบายตัวแปรเดิมโดยหมุนแกนแบบมุมฉากด้วย วิธีแวนแมกซ์พิจารณาตัวประกอบตามเกณฑ์ที่เรียกว่า Rule of Thumb โดยพิจารณาค่าไอเกน เท่ากับหรือมากกว่า 1.0 และมีตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบนั้น ๆ ตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไปโดยในแต่ละตัวแปรมีค่าน้ำหนักตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปซึ่งอธิบายความหมายได้ดี

3. ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จากโรงเรียนทั้งหมด 107 โรงเรียน รวมจำนวน 1,200 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 รวมจำนวน 1,200 คน และได้กลุ่มตัวอย่าง 291 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นทั้ง 6 องค์ประกอบ แบ่งออกเป็นแบบสอบถาม 2 ตอนดังนี้

3.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ตำแหน่ง สถานที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

3.2.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ทั้ง 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการจัดการด้านหลักสูตร 3) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 6) ด้านการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.3.1 ขออนุญาตจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 291 ฉบับ

3.3.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยเก็บรวบรวมได้จำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแฮริงตัน (Harrington, 2009:115-118)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การจัดการด้านหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี และวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า องค์ประกอบมี 6 ด้านและ 38 องค์ประกอบย่อย ด้านที่ 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ มี 7 องค์ประกอบย่อย ด้านที่ 2 ด้านการพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยี มี 7 องค์ประกอบย่อย ด้านที่ 3 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ มี 7

องค์ประกอบย่อย ด้านที่ 4 ด้านการจัดการด้านหลักสูตรมี 5 องค์ประกอบย่อย ด้านที่ 5 ด้านการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มี 7 องค์ประกอบย่อย และด้านที่ 6 ด้านการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้มี 5 องค์ประกอบย่อย

3. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่าโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่ององค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ องค์ประกอบด้านการจัดการด้านหลักสูตรองค์ประกอบด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ องค์ประกอบด้านการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ องค์ประกอบด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี และองค์ประกอบด้านวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นภาวะผู้นำยุคใหม่ซึ่งจะต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็งเพื่อปฏิบัติการบริหารโรงเรียนไปสู่ความมีประสิทธิภาพโดยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครูและนักเรียนให้เข้มแข็ง ส่งเสริมให้ การบริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลโดยตรงต่อครูและบุคลากร เพื่อส่งเสริมดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมาย ขณะเดียวกันสามารถแก้ปัญหาทางานอย่างเป็นระบบ ให้การแนะนำหรือการสอนแก่ครู และใช้การเสริมแรงแก่ครูและนักเรียน ที่สำคัญอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสามารถในการปรับปรุงโรงเรียนจากวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมสู่วัฒนธรรมสากล และตอบสนองต่อความรับผิดชอบของสังคม ใช้การตัดสินใจโดยการนำเทคโนโลยีมาขับเคลื่อนผลผลิต เพื่อตอบสนองขีดความสามารถของบุคลากรโดยใช้สารสนเทศเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของเบลสและเบลส Blase and Blasé (2000) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ อีกทั้งแสดงให้เห็นถึงการนิเทศ การแนะนำ และการพัฒนาความเป็นมืออาชีพเพื่อนำไปสู่การสอนที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ แนวคิดของ เชพเพิร์ด Sheppard (1996) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการประกอบด้วย การจัด

กระบวนการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ การพัฒนาหลักสูตร การจัดบรรยากาศทางวิชาการและบริหารทรัพยากรแหล่งการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์ อาคารสถานที่และเทคโนโลยีและการอำนวยความสะดวก การจัดการเทคโนโลยีให้บุคลากรทำงานด้วยความสะดวก รวดเร็ว การกำหนดเป้าหมายและแปลงวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ และการส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ โดยเน้นให้ครูและนักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของกลิกแมนและคนอื่นๆ Glickman & Others (2001) กล่าวถึงองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้การจัดสภาพแวดล้อมทางบวก การใช้แรงจูงใจให้บุคลากรทำงานด้วยความเต็มใจ และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเป็นพื้นฐานในการทำงาน สอดคล้องกับผลวิจัยของ ดวงกมล เปียทอง (2557) ได้ศึกษารูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารประกอบด้วย การบริหารหลักสูตรและการสอน การพัฒนาครู การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้ การสร้างสัมพันธภาพของผู้นำและการพัฒนานักเรียน

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า องค์ประกอบย่อย จำนวน 38 องค์ประกอบมีค่าน้ำหนักผ่านเกณฑ์ทุกองค์ประกอบ โดยมีค่าน้ำหนัก ตั้งแต่ .762 - .524 ซึ่งหมายความว่าองค์ประกอบต่างๆ ที่ถูกวิเคราะห์มีความสำคัญและมีบทบาทในภาวะผู้นำทางวิชาการที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกได้ดีในระดับที่เหมาะสม ค่าน้ำหนักที่แตกต่างกันในแต่ละองค์ประกอบสามารถสะท้อนถึงระดับความสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสนใจในแต่ละด้าน อย่างไรก็ตาม ค่าน้ำหนักที่สูงกว่าจะเป็นการชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบที่มีบทบาทสำคัญมากขึ้นในการส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการ เช่น การวางแผนและการประสานงานระหว่างบุคลากร การสร้างแรงจูงใจและการพัฒนาบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของ ธัญญา ทรัพย์สมบัติ (2561) ที่สำรวจถึงการพัฒนาผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างๆ พบว่าผู้นำที่มีการวางแผนอย่างรอบคอบและการประสานงานระหว่างบุคลากรที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการสร้างแรงจูงใจในองค์กรการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาดา ภักดี (2562) ที่มุ่งศึกษาเรื่องการส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการในโรงเรียน พบว่าองค์ประกอบด้านการพัฒนาบุคลากรและการสร้างแรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานด้านการศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

1. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการไปใช้พัฒนาตนเอง

2. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำองค์ความรู้จากงานวิจัยนี้ไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพของโรงเรียน

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 สามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นนโยบายและแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุปได้ องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การจัดการด้านหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี และ วัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ 2) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า องค์ประกอบมี 6 ด้านและ 38 องค์ประกอบย่อย 3) โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกัน และมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้ชัดเจน เปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ และหลอมรวมวิสัยทัศน์ลงสู่เป้าหมาย พันธกิจ แผนงานของโรงเรียน รวมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารและการพัฒนาเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพื่อคุณภาพ

1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และมีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์ความต้องการและแรงจูงใจของบุคลากร ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร พร้อมทั้งสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการให้กับผู้บริหารและบุคลากรในสังกัดเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในหน่วยงานอื่น อาทิ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น

2.2 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาวะผู้นำทางวิชาการในหน่วยงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ที่ รวมทั้งหน่วยงานอื่นๆ อาทิ คณะกรรมการ

ส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในรูปแบบงานวิจัยอื่นๆ อาทิ การหาปัจจัยเชิงสาเหตุหรือการศึกษาเป็นรายกรณี เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ดวงกมล เปียทอง. (2557). รูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออก. ใน วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ธัญญา ทรัพย์สมบัติ. (2561). การพัฒนาผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ. ใน วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏชุมพร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). กระแสโลกาภิวัตน์และผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561- 2580: การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุชาติ ภาคิต. (2562). การส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการในโรงเรียน: การพัฒนาบุคลากรและการสร้างแรงจูงใจ. ใน วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. (2566). ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1. ชุมพร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1.
- Blase, J., & Blasé, J. (2000). Effective instructional leadership: Teachers' perspectives on how principals promote teaching and learning in schools. *Journal of Educational Administration*, 38(3), 31–48.
- Glickman, C.D., & Others. (2001). *Supervision and instructional leadership: A developmental approach*. Boston: Allyn & Bacon.
- Fraenkel, J.R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). New York: Mc Graw Hill.
- Hair, J.F., & Others. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Hallinger, P. (2009). Leadership for learning: How leadership can enhance teaching and learning. *School Leadership & Management*, 29(4), 370– 397.

- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 608.
- McEwans, M. (1998). Leading school change: The case of academic leadership. *Journal of Educational Administration*, 36(3), 209–220.
- Sheppard, B. (1996). School leadership and its impact on student learning: An integrated model. *Journal of Educational Administration*, 34(2), 110–127.